Ч. 151 (11.492). Львів, середа 10. липня 1929. [illegible] Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, ІІ. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 5·00 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Вакації.

Подано вже офіціяльно до відома термін виїзду на літні ферії голови ради міністрів д-ра Світальського. Майже одночасно має виїхати теж (цим разом не до Румунії, а на виленське село) марш. Пілсудський. З цими датами починається у Польщі „офіціяльний“ вакац. сезон.

Фактично істнує він уже три місяці, від 14. квітня ц. р., себ-то від дня іменування нового кабінету, а то й ще довше, коли врахувати кількатижневий період кабінетної крізи, що чейже теж був утрачений для будь-якої творчої державної праці. Вступаючи в урядування новий прем'єр відмовився складати якунебудь програмову заяву, не предложив теж і досіль жадного пляну діяльности. Мовляв: не по словах, а по ділах нас будете судити. І ждали люди якихось діл, які оправдали би той великий крик і шум, що проводив важкий порід нового кабінету, ждали тим паче, що ріжні „півофіціози“, „компетентні й добре поінформовані“ органи преси, в основу цілої тої затяжної кабінетної крізи поклали були потребу вишукати для міністерських посад нових, невтомлених людей, повних свіжої енерґії праці. Створився врешті кабінет під фірмою „сильної руки“ — все воно давало аж надто причин сподіватися якихось радикальних посунень, якихось сензаційних реформ. Ждали люди і сподівалися — аж ось наспіли „офіціяльні“ вакації.

Не можна казати, що за той час нічого не сталося. Сталася напр. катастрофа для хліборобства у звязку з небувалим упадком збіжевих цін, зріс голод готівки, прийшла редукція днів праці у „польському Менчестері“, з місяця на місяць зростає скількість протестованих векслів. Це той ідилічний стан, який заістнував уже після лебединої пісні п. Бартеля, який чотири години, водючи довгою тростинкою по штудерних табелях, виспівував у соймі кантати в честь чудового економічного розквіту Польщі й громи кидав на скептиків, песимістів і всяких інших круків, що осмілювалися каламутити рожевий настрій „всезагальної радости життя“ (оригінальна термінольоґія марш. сенату Шиманського) зловіщим якканням. Але що й дорікати п. Бартелеві за його „радість життя“. Ось у краківському „Курерку“ ще 20. червня читали ми (безумовно інспіровану міністерством фінансів) велику телефонограму з Варшави п. н. „Перед політичними вакаціями — на переломі двох господарських літ“, де у висновку стояло чорним по білому: „...загальної господарської крізи у справжньому значінні того слова нема. Стан безробіття є тепер менший, ніж перед роком. Що більше, загальний мірник промислової продукції стоїть нині вище, ніж перед роком. Отже продукція іде вперед. Нехай лише консумція остане трішки позаду(!), а гарно випадуть жнива, то за будучий господарський рік можемо бути спокійні...“ А 25-го червня міністр фінансів Матушевський виголошує на Фінансовій Раді звіт, у якому, як на доказ неістнування економічної крізи в Польщі, вказує на корисне порівнання цьогорічних податкових впливів з минулорічними, тісноту на грошевому ринку пояснює загальною міжнародньою економічною конюнктурою, а єдине, що належить зробити — це зменшити інвестиції (очевидно — не на Ґдиню), при чому міністр застерігається, що ця „ощадність“ походить з „економічних мотивів“, а не з „браку засобів“. Не дурно вже підчас згаданої промови п. Бартеля збиті з пантелику посли на салі й публика на галерії запитували себе: чому є так зле, коли преціньж є так добре?! І чому напр. державний „Інститут досліду конюнктур і цін“ в останньому свойому комунікаті, після змалювання найтемнішими красками відносин у промислі й торгівлі, голосить напр. про стан у хліборобстві буквально таке: „Стан засівів і величезні запаси збіжжа в експортуючих краях роблять правдоподібною річчю тривання хліборобської крізи також у будучому господарському році“. Отже можна сподіватися „гострих проявів крізи в рільництві в осінніх і зимових місяцях“. „Не можна рахувати на зріст покупок рільництвом і взагалі не слід ждати протягом біжучого року засадничої зміни на краще...“

Так ось при творенні нового уряду на всьому житті в Польщі затяжіли економічні проблеми. Цей факт підкреслив майже одночасно, у другій половині квітня, оголошений звіт американського фінансового „дорадника“ Чарльса Дюї за перше чвертьріччя ц. р., у якому вперше вказував на кепську податкову систему в Польщі, яка безпощадно павперизує громадян, зменшуючи можливости внутрішньої консумції. У звязку з тими увагами люди гадали, що завернення із сойму старих податкових проектів, м. і. злощасного проекту про новий мешканевий податок, означає лише виготовлювання мін-ством фінансів реформи цілої податкової системи, спадщини по Владиславі Ґрабськім, но й системи фіскальної, спадщини по Габріелю Чеховичу. Але саме про якунебудь роботу в цьому напрямку — нівідкіль ані згука. Зроблено певні уступки банкам і фінансістам (скасування контролі банкових конт), прийшла ліквідація експериментів збіжевого етатизму; і тут і там нові розпорядки були „мудрістю поляка по шкоді“ й практичного значіння покищо не мають. Зате напр. у справі активізації торговельного біляну, мін. Матушевський апелює до — купецтва, яке само приходить до нього за поміччю. Заграничні кредити? Позичка? Адже навіть ученик бухгальтерійних курсів чи власник крамнички з цибулею знає, що закордонну позичку держава може дістати лише при передумові — стабілізації внутрішних політичних відносин і ґарантії, що не буде ніяких немилих несподіванок закордонно-політичної натури. І тому люди, читаючи список нового міністерського кабінету в Польщі, чухалися в потилицю (були й такі, що стрибали з радости, дарма, що таких було дуже мало), але льоґічно думали: ну, новий уряд знає чейже, що це значить для Польщі отримати нині поважну закордонну позичку, чи не отримати її, знає теж політичні передумови для цієї купецької трансакції і тому, відповідно до своєї фізіоґномії уряду „сильної руки“, буде по свойому переводити стабілізацію політичних відносин. Що з цього вийде, яка це буде „стабілізація“, інша річ, але покінчиться врешті дотеперішня провізорія, дотеперішній хронічний стан політичних парадоксів, стан вічного напруження, вічної непевности. Нічого подібного! Провізорія далі тріває. З тією ріжницею, що внутрішньо-політичне напруження у Польщі зросло, зросла непевність завтрішнього політичного дня. „Діяльність“ нового уряду проявилася найповажніше в ділянці — т. зв. воювання з партійництвом, а ця діяльність іде двома шляхами — ділом (акція мін. Пристора проти ППС) і словом — при чому слово таки грімкіше (заяви полк. Славека). Найважнішою подією в останніх місяцях у Польщі був безумовно процес мін. Чеховича: але, далебі, трудно його вписати в актива уряду та на лісту доказів „праці“ уряду, особливо у звязку з відомими виступами з приводу цього процесу. Знову у закордонно-політичній ділянці ми мали подорож мін. Залеського до Будапешту, яка вправді була дійсно свого рода сензацією, а яка проте дійсно — мало причинилася до зацитькання недовірчивих закордонних... фінансістів.

Зрештою — панували в урядовому таборі вакації. Перехід тих вакацій в офіціяльну стадію не змінить положення. Не змінить його передусім — для преси. Преса в Польщі від часу нового уряду має від місяців огірковий сезон. Познанська виставка і процес Чеховича голод польської преси трохи заспокоїли, але це була мала крихітка хліба для погибаючого з голоду. Нині варшавська преса займається уже здебільша друкуванням політичних сензацій, які на другий день є заперечувані (димісії ріжних високих достойників, переговори санації з ендецією при особистій участи Дмовського і т. д.), можна надибати вже описи морських вужів.

Розпочався сезон канікули, сезон відпочинку для одних, для других збільшеної й утрудненої спекою та літньою пусткою праці. Але цей сезон мине, як минають усякі вакації. І прийде знову осінь, яка має дати відповідь на той пиновий знак, під яким живе Польща від місяців і під яким розпочала свої нинішні вакації.

НАДРЕНІЯ і СРСР.

З дебат в англійському парляменті.

Дебати над престольною промовою зовсім несподівано дали ряд рішучих виступів визначних анґлійських політиків у справах закордонної політики.

Лейбурист Веджвуд виступив з дуже гострою критикою закордонної політики Чемберлена. Він закинув йому, що той він не анґлійську, але французьку політику і став приятелем усіх диктаторів континенту, а також довів до зовсім непотрібного напруження відносин з Америкою.

Чемберлен у своїй промові не відповідав на закиди Веджвуда, а натомісць зазначив, що з огляду на переговори, які веде тепер з Америкою Мекдональд, він здержується від обговорення проблеми англійсько-американських відносин. „Натомість, — сказав він, — я з цілого серця бажаю Мекдональдові та моїм наступникам цілковитого успіху в їх переговорах“. Також само Чемберлен з великим притиском зазначив, що справа звільнення Надренії не є партійною справою, а „домаганням усього нашого народу“ і всього парляменту. Одначе треба подбати про те, щоби Надренія була звільнена не лише від анґлійських, але рівночасно також від французьких та бельґійських військ.

Після Чемберлена голос забрав Гендерсон. Він заявив: „Я поділяю думку сера Остена Чемберлена, що лише цілковите, рівночасне й якнайшвидше переведення звільнення Надренії служить справі мира. Нім. держава по справедливости може домагатися звільнення Надренії, бо, як я переконався, вона виконала всі точки договору, від яких узалежнено звільнення Надренії. Виведення лише англійського війська не відповідало би цій меті й могло би навіть занепокоїти німецький уряд. Французькі й бельґійські війська мусять бути виведені разом з нашими військами. Палата громад може бути певною, що ми зробимо все, щоби при будучій політичній конференції ужити якнайбільшого морального впливу в інтересі цілковитого й якнайшвидшого звільнення Надренії“.

У справі навязання дипльоматичних зносин з Радянським Союзом повідомив Гендерсон, що він поки-що запитав, яку думку мають в цій справі домінії, а ближчі зносини з Союзом можна буде навязати лише тоді, коли Союз дасть певні ґарантії, що спинить революційну пропаґанду й не буде вмішуватися у внутрішні відносини Англії.

З церковних справ.

Новий устрій греко-кат. церкви в Америці.

„Нова Зоря“ подає зміст декрету Конґреґації для Східньої Церкви, оповіщеного в „Acta Apostolicae Sedis“ з 5. квітня ц. р., що управильнює відносини українсько-католицької церкви в Злучених Державах.

Цей декрет, виданий як пробний (на 10 літ), нормує відносини між обома гр.-кат. Ординаріятами в Злучених Державах, між Ординаріятом для українських емігрантів галицького походження та Ординаріятом для гр. кат. емігрантів із нашого Закарпаття, Мадярщини і Югославії. Одночасно цей декрет нормує відносини між гр.-кат. і римо-кат. обрядом на території Злучених Держав. Декрет складається із 43 артикулів, що обіймають такі найголовніші постанови:

В Ню-Йорку, цьому найбільшому центрі Америки, оба Ординаріяти мають удержувати спільного делегата для опіки над нашими емігрантами

До Америки не вільно їхати гр. кат. священикам на власну руку (себто за дозволом своїх єпископів), тільки за дозволом Конгрегації для Сх Церкви, яка видаватиме дозволи виключно безженним священикам. Священиків, що вже находяться в Америці і там працюють, не можуть відкликувати з Америки єпископи старокраєвих дієцезій. Для продукції священиків для американських гр.-католиків (головно українців) декрет доручає обом Ординаріятам удержувати спільні духовні семинарії: малу і вищу.

Дальше декрет постановляє про способи ви- посвячення гр.-кат. духовенства і забезпечення церковного майна згідно з постановами законів кожного стейту, дає приписи про життя й поведення священиків, про візитування парохій владиками і т. і.

Окремо займається декрет справою зміни обряду. В мішаних подружжях жінка повинна перейти на обряд мужа (має право, але не обовязок!), а після смерти чоловіка може знову вернути до свого первісного обряду. Шлюб дає священик того обряду, до якого належить наречена. Всі діти з мішаних подруж мають належати до обряду батька, щоби не розбивати сімї. Де нема гр.-кат. церкви і гр. католики ходять до римо-кат. костелів, то — як зазначує декрет — їх побут під опікою латинського духовенства не означує переходу на латинський обряд. Декрет приписує, що обовязком гр.-католиків є вислухати недільне богослуження і бодай на Великдень запричащатися у своїй церкві. В наглих випадках хрестити можуть і священики чужого обряду, але свідоцтво про це мають пересилати парохіям, до якої охрещені правно належать.

„Нова Зоря“ є захоплена цим декретом, бо він — мовляв — переводить принцип рівноправности обох обрядів і є доказом запопадливої опіки римського церковного центру над гр.-кат. церквою і гр.-кат. обрядом. Ватиканський Рим має добру волю у відношенні до гр.-кат. церкви, чого доказом пробніcть проголошеного декрету. Спеціяльно розумно називає „Нов. Зоря“ постанову декрету про допускання в Америку тільки безженних священиків і то виключно за дозволом Конгрегації для Сх. Церкви. А розумною є та постанова тому, що удержання сімї є все важчим. Істнування гр.-кат. церкви в Америці на будуче звязане тільки з незалежнім духовенством, необтяженим семейством. В Америці треба духовенства місцевого, яке могло би втримати при греко-католицтві нові покоління нашої тамошньої еміграції, покоління наскрізь замериканізовані, що вже володіють тільки англійською мовою. Отже для замериканізованих нащадків наших еміґрантів треба таких-же замериканізованих священиків.

Мусимо вірити „Нов. Зорі“ на слово, бо признаємося, що — не будучи спеціялістами в таких тонких справах — не маємо свого власного погляду, наскільки розумними є поодинокі постанови декрету. Та маємо враження, що деякі постанови не є *для нас, для греко-катол. українців* такі розумні, як це на перший погляд здається. Ясно, що гр.-католицтво, „змодернізоване“ за римський лад, нічого через те не тратить, але чи не тратить *українське гр.-католицтво* — це ще велике питання. От хоч би справа з безженними священиками. Правдою є, що в нинішніх часах взагалі важко удержати сімю. Але чому від того тягару мають бути звільнені священики, коли вони своїм життям і розвязуванням важких життєвих турбот та прикладним вихованням молодого покоління, в першу чергу своїх власних нащадків, мають дати гідні до наслідування приклади своїй пастві? Ясно, що особливше значіння має сімя для священика на чужому ґрунті, бо вона стримує його американізацію, що веде до психічно-світоглядової, а опісля і всякої іншої денаціоналізації. Замериканізовані священики для замериканізованих вірних! — це не зовсім добра проґноза для гр.-кат. церкви, яка є головно церквою українського народу.

Те саме торкається і розумних постанов про перехід жінок на обряд мужа. Коли українка греко-католичка вийде заміж за чужинця і згідно з постановами декрету перейде на латинство, то вона автоматично відпадає не лише від гр.-кат. церкви, але й від української національности, бо більша частина українців, особливо еміґрантів, є ще — на жаль — на такому розвитковому рівні, що ідентифікує обряд з національністю, а латинський обряд не є обрядом українським. Колиж чужинка вийде заміж за українця гр.-католика і в консеквенції перейде на гр.-кат. обряд, то вона, особливо на чужому ґрунті, не лише не стане українкою, але навпаки, ще перетягне й мужа на свою національність. Отже по новому декрету українка, виходячи заміж за чужинця, стає з правила чужинкою і всі її діти. Колиж чужинка виходить за українця, то вона здебільшого остає дальше чужинкою, не вважаючи на формальну приналежність свою і своїх дітей до греко-католицького обряду. Отже, що тут розумного, важко додуматися.

Зміна гр.-кат. єпископа в Канаді.

Як ми вже зазначували в нашому часописі з 5. травня, римська курія ненадійно призначила єпископом на місце перебуваючого від якогось часу в Римі еп. о. Н. Будки нового єпископа о. Ладику, Ч С. В. В. Про це нове призначення нічого не було відомо у львівськихміродайних церковних колах. Щонайменше так зазначено нам на наш запит. З того виходилоб, що призначення нового гр.-кат. єпископа для Канади відбулося з поминенням гр.-кат. церковного центру всупереч дотеперішній практиці і традиції.

Але найцікавіше, що про це призначення зовсім припадково довідався перебуваючий в Римі о. еп. Будка не з Конґреґації для Сх. Церкви, але пів місяця пізніше з., американсько-української преси.

Зрештою, нехай говорять про це факти. В газеті „Канад. Українець“ з 1. травня п. р. надруковано такий офіційний комунікат Еп. Канцелярії, підписаний ґен. вікарієм о. П. Олексівим:

Подається до ласкавого відома, що Святіший Отець Папа Пій XI. назначив Високопреподобного Отця Василія Ладику Чина Св. Василія Великого єпископом для українців греко-католиків в Канаді. Цю превеселу вістку приймуть всі вірні з повним вдоволенням і радістю, що єпископський престол заняв чоловік, повний ревности й енергії та що справи нашої святої Церкви в Канаді підуть повним розгоном вперед для Божої та українського народу справи.

Новому Владиці на дуже важнім канадійськім полі праці бажаємо якнайкращих успіхів та своєю працею і молитвами будемо спомагати нашого нового Архієрея в Його тяжкій роботі.

Місяць пізніше (5. червня) та сама газета подає уривок з приватного листа о. еп. Будки (листа висланого з Риму 15. травня), в якому між іншим читаємо:

„Прийшла почта і о. Ректор приніс „К. У.“ („Канад. Укр.“), де є урядове оголошення о. Олексіва, що о. Ладика став іменований Епископом Канади. Я ще не повідомлений о тім, ані о тім, де я призначений. Зі Львова пищуть, що мав бути коадютором Ексцел. Митрополита. Най діється Воля Божа. Мені однаково, де буде моє дальше поле праці. Як вирішено, що ліпше один має бути єпископом в Канаді, то конечно новий, бо я сам дальше не в силі ярма тягнути. Я молю Бога о ласки для Нього і всіх до змін на ліпше, на добро для всіх. Всім Вам треба станути одним фронтом за новим Пастирем і осередком думки і орґанізацій, а щиро, бо доля Його незавидна, роля дуже трудна, а лише з Ним у єдности *врятується, що дасться врятувати*. Маю в Бозі надію, що віднова цілого життя дасть веселість і всі змагання війдуть в нормальне русло. Я не перестану канадійців любити, і що зможу, помагатиму...“

Ось так відбулася зміна на становищі гр.-кат єпископа в Канаді. Чи розумно — не знаємо, але що якось дуже таємно й автократично та з виключенням відповідальних гр.-кат. чинників — це певно.

МИКОЛА ПАНЬЧУК. 2)

З Косова до Підлютого.

Почало свитати. Перед нами вириває Марішеська, ціла окутана сивою мрякою, наче зловіща відьма. Таксамо сусідні шпилі й ціле небо покрите сірими хмарами. Проте не тратимо надії.

Осип Іванович домагається правильного снідання. Приносимо з недалекого потока воду, миємося й варимо чай. Після сніданку сидимо то стоїмо коло ватри й ждемо терпеливо погоди. Час пливе поволі. Їмо вдруге, ніби обідаємо. Після „обіду“ гляджу на годинник і стверджую годину пів до девятої. Те саме стверджують і товариші. Осип Іванович журиться, що пічнемо з таким довгим днем. Постановляємо краще захистити нашу оселю. Недалеко лежить богато напів розколених ялиць. Зносимо їх та укладаємо в стіну з того боку, звідки віє вітер. Робимо також вигідну лавку коло ватри. Коло год. 12-ої завважуємо на склоні гори отару овець і вівчаря. До нього йде Степан Степанович з папіросками та просить прислати нам з колиби чоловіка, який показав би нам дорогу. Хлопець обіцяє. Тимчасом ми зрікаємося Шпиць і рішаємо йти на Данцер, там заночувати й звідтам на другий день вийти на Говерлю. За яку годину зявляється перед нами старший пастух. Радіємо й починаємо розмову. Нарікаємо на злих людей, що вчора не хотіли приняти нас на нічліг. Пастух відповідає криком, наче лається. Раптом, глянувши на великий ніж, що висів за поясом у Степана Степановича, нечайно питає: „А вам на що цей ніж?“ — „На це, щоби дерево колоти“ — була відповідь. З обличчя пастуха можна було вичитати, що він не зовсім вірить цій відповіди й ми аж тепер догадалися, чому то вчора не прийнято нас до колиби на нічліг. Уділивши нам потрібних інформацій, пастух відходить та обіцяє ждати на нас на плаю „коло хреста“ і там показати дальшу дорогу. На дворі нема зміни, але ми рішені йти. Допиваємо чаю, гасимо ватру й прощаємо нашу оселю. Скоро прибуваємо до другої колиби, віддаленої від нашої оселі не більше двох кільометрів. Тут були би ми вчора ночували, якби не дощ та мряка. Газда, дуже ввічливий чоловік, угощує нас жентицею, кулешою й бриндзею. Відси сходимо в ліс. Після пригод на полонині йдеться нам лісом відрадніше: тихо й спокійно, ні вітер, ні дощ так не страшні, як на полонині. Сходимо на якусь долину, де будують шлях для залізнички. Робітники інформують нас, що звідсіль одна дорога веде на Зарослик, а друга на Данцер. Знаючи, що на Зарослику в захисті можна вигідно переночувати й добре похарчувати, пропоную несміло товаришам іти на Зарослик. Товариші заявляють, що хотять ночувати між своїми людьми в колибі на Данцері.

Отже йдемо ніби на Данцер, але по год. 19 опиняємося недалеко захисту на Зарослику. Нас здоганяє на коні молодий гуцул. Каже, що сьогодня не дійдемо на Данцер і радить ночувати на Зарослику. Мої товариші й чути не хочуть про Зарослик: їм конче хочеться Данцера й колиби. Гуцул годиться завести нас на Данцер, але жадає за цю прислугу 5 зол. В год. 19.30 стаємо перед захистом. Ще видно, але за кілька хвилин буде темно й іти буде неможливо. Розуміє цё Степан Степанович і годиться ночувати. Рад не рад придушує Осип Іванович досаду й іде за нами.

За хвилю ми в чистій просторій світлиці. Нічліг у цій спільній салі на сінниках без ліжок, з чистою постіллю, коштує 2 зол., на ліжку в менших кімнатах на 5 осіб — 4 золоті. Рядом з нами мають ночувати дві панночки й один студент — всі троє жиди. Осип Іванович схвильований цим до краю: каже, що не зможе в присутности панночок переодягнутися в нічну сорочку, ні не видержить такої ситуації, коли наприклад ми будемо вечеряти, а панночки будуть приготовлятися до сну; йому вже привиджуються іронічні погляди й причуваються іронічні слова. Радимо йому ночувати в окремій кімнаті: не може рішитися; Тимчасом нам подали горячого чаю, а згодом телячу нирківку. Проковтуємо все мєощій

Ціни за їду такі, як у кращому ресторані у Львові. Платимо зараз, бо завтра не будемо мати нагоди, опісля куримо й лягаємо спочивати. Спимо добре, щоби прокинутися серед погідного ранку. На сніданок подали нам молоко та хліб з маслом. Проковтнувши все те, збираємося в дорогу. Я й Осип Іванович оставляємо свої наплечники в захисті, а все потрібне ховаємо по кишенях. До рук беремо палиці й банчину на воду.

Степан Степанович бере свій наплечник з собою, бо для нього здобування Говерлі без наплечника не має принади.

Перед сьомою годиною вирушуємо на Говерлю, високу на 2058 метрів. По двох годинах прибуваємо під сам верх. Перед нами яких півтора кільометра стрімкої й невигідної дороги. Тепер спостерігаємо, що не набрали води на чай. Падькаємо над тим, що на Говерлі не будемо пити горячого чаю. Раптом Осип Іванович, що йшов на переді, весело гукає: Іо triumphe, вода! Після того схиляється над джерелом і на кривкою від „туристичних цукорків“ терпеливо набирає цінного нектару.

По умові я мав нести бляшанку з водою. Але Осип Іванович боїться моїм непевним рукам повірити цінний скарб і несе сам, пізніше передає банчину в руки Степана Степановича. На якийсь час переймаю воду від Степана Івановича. Осип Іванович непокоїться й пильно слідкує за своїм скарбом.

В 10. годині виходимо на шпиль Говерлі. Говерля привітлива, поросла мягкою травою й квітками. Оглядаємо граничний стовп. На ньому по одній стороні вириті букви C S, по другій буква P. Над тими буквами з обох сторін написано: **„Тут Україна“**. — Довкруги чудова панорама гір. На північному сході бачимо захист на Зарослику, а дальше Арджелюжу, кінцеву станцію гірської залізниці з Ворохти. На полудні далеко за верхами маячіє Наддністрянська низина, на північному заході видно чехословацький Ясінь, на полудне схвильоване море верхів. По горах і полонинах мчать білі хмари, заслонюючи красвид.

Прожовж буде

Статут заінкорпорування української православної церкви в Канаді.

З українських православних кол довідуємося, що в травні ц. р. в отавському парламенті і сенаті після трьох читань принято внесений православними канадійськими українцями статут заінкорпорування української православної церкви в Канаді. Таким чином українська православна церква, одержавши державний статут, стала одною з інституцій, признаних державою. Досі та церква протягом 11 літ істнувала без державного статуту. Аж минулого року вироблено проект статуту, який отсе приняли законодатні установи. Здається, що це є та небезпека, про яку згадує о. еп. Будка, взиваючи, щоби рятувати те, що дається врятувати, небезпека, що довела до такої досі непрактикованої зміни на епископській катедрі у Вінніпегу.

Французькі націоналісти проти звільнення Надренії.

Англійський міністр закордонних справ Гендерсон заявив у парляменті, що Надренію мусять звільнити рівночасно не лише англійські, але також французькі й бельгійські війська. З приводу цієї заяви французька націоналістична преса вдарила у великий дзвін. „Еко де Парі" домагається, щоби французький уряд післав замісць англійського війська нові французькі війська, бо інакше, мовляв, Франція стане іграшкою в руках Англії та Німеччини. А в іншій статті „Еко де Парі" домагається по звільненню Надренії завести там „якнайгострішу контролю". Ця комісія мусіла би мати повновласть до зірвання мостів через Райн.

На самоврядні теми.

Ветеринарна опіка над тваринами.

Предметом широкої дискусії став тепер закон про самоврядування. Недавно посол Волод. Целевич (у 77 і попередних числах „Діла") накреслив головні напрямні цього закону. У свому основно опрацьованому й суто датами обґрунтованому рефераті пише автор про нашу перемогу в громадських виборах і каже, що „тепер приходить черга перевести широко закроєну працю за зміст громадської управи". І в тім саме суть справи. Хоч і не можна покладати забогато надій на користи з можливої реалізації нового законопроєкту, то не слід знов і залишатися нам байдужими у підготовчих працях до його реалізації.

Міністерство Рільництва видало, у звязку з обіжником м-тва внутр. справ з 14. серпня 1928 р. ч. С. 598/7/28, в справі орґанізаційних форм для праці територіяльної самоуправи над піднесенням рільництва (пп. 6. і 7.), інструкцію з дати 21 січня 1929 р. про практичне його переведення.

Я хочу тут забрати слово тільки в справі одної ділянки праці, а саме в справі *ветеринарної опіки над тваринами*. Хоч як спеціяльною видається ця тема, вона всеж заслуговує на те, щоб нею прилюдно занятись. А потрібне це з таких причин: Ветеринарна опіка в рямках самоврядування має велике значіння для утримування при здоровлю нашої домашньої худоби, що є підвалиною майна сільського господаря. Крім того при такій опіці можна розумними заходами протиставитися всяким „контумаційним" та „експортовим" концесіям в роді „експортового синдикату" в освітленні посла Луцького — для охорони сільського продуцента від матеріяльних втрат. Накінець вона має вагу при підготовці варстату праці для численних (нині біля 100) наших у „Ватрі" згуртованих ветеринарних медиків, майбутніх вет. лікарів.

Ця справа є преважної ваги для шукаючих посад наших ветеринарних лікарів. Велика — в порівнанні з давніми роками — фреквенція нашої академічної молоді у ветеринарній академії є наслідком „нумерус клявзус" по всіх інших чиділах. Завдяки культурному поведенню ректора проф. д-ра Марковського таких яркиx обмежень у Вет. Академії досі не було. З другогож боку виринули для ветеринарних лікарів узагалі, а наших зокрема, нові трудноці в одержанні посад внаслідок розпорядку През. Річипосп. з 26. травня 1928 р. В. Д. З. ч. 62 поз. 575, силою якого допущено в Польщі до огляди зарізаних звірят та мяса іспитованих лаїків-оглядачів, оскільки дана місцевість має менше як 10,000 мешканців. Тому й надія для наших вет. лікарів одержати міську посаду — стала нині ілюзорична.

Міністерство рільництва намічує у згаданій інституції передовим завданням самоврядування (арт. 2.): орґанізацію на просторі повіту раціональної ветеринарної опіки над тваринами, щоб це було з користю для найширших кругів населення.

В II. частині інструкції мін-ство рільництва розкриває подрібний плян такої акції. А саме воно передбачує: комунальну співпрацю в повітовій ветеринарно-поліційній адміністрації поруч орґанів уряду, і то передовсім: а) в поборюванні тваринних пошестей і б) в оглядинах зарізаних звірят та мяса, згідно з вимогами відповідних розпорядків. А поруч цього м-во передбачує „самоуправну орґанізацію ветеринарної опіки над тваринами". М-тво виходить з того заложення, що не слід творити в даній ділянці праці нові установи, коли вже такі істнують, або колиб вони і щойно творилися у висліді місцевих потреб. Такі центри м-тво рільництва вважає найціннішими культурними здобутками і вони, на думку м-тва, заслуговують у першу чергу на підмогу (субвенціонування) як збоку уряду, так і комунальних установ.

Тому, рахуючи на таку тезу м-тва рільництва і щоби не дати себе заскочити чужими чинниками, слід нашим орґанізаціям, а передовсім централі „Сільського Господаря" у Львові, як передовій хліборобській установі, перебрати у свої руки цю підготовну працю у всіх напрямних згаданого закону, а також в орґанізації ветеринарної опіки над тваринами. Повітовим філіям „С. Г." слід *безпроволочно* розвинути муравлину акцію для оживлення власного орґанізму і вище згаданих установ — центрів повітової праці, покликуючи до життя нові такі установи. Провідною думкою інжинірів аґрономії нехай стануть резолюції, приняті на недавньому (2. III. 1929) зїзді аґрономів. Як керманичі філій, повинні вони подбати також про негайне урухомлення самоврядної ветеринарної опіки над тваринами: в орґанізації обезпеки тварин перед випадками, належного лікування й охорони перед знущанням — по думці дотичних розпорядків През. Річипосполитої. Незалежно від повищого потрібно філіям „С. Г." розбудити в громадах їхнього управного району (по думці п. 5. мін. інстр. „Про завдання громад") зрозуміння для ваги „ветеринарної опіки і дати почин для переведення масових щеплень проти убивчих тваринних пошестей та для забезпеки живого інвентаря.

Щоб це як слід перевести, потрібно в першу чергу скликати анкету передових громадян-хліборобів з усіх сіл і містечок для переведення широкої дискусії; дальше треба устійнити, де і які пошести поміж тваринами панують, а також, де вони загрожують, де більш пригідні для них умовини (вогкі ґрунти, підмоклі, мотиличні або ялові пасовиська). А далі виготовити звідомлення з домаганням ветеринарної опіки (до староства) і меморіяли до повітових та воєвідських рільн. рад. Цим і приготовиться ґрунт для осідку при філії „С. Г." власного ветеринарного лікаря.

Зайве додавати, що такий самоврядний ветеринарний лікар, як фахівець, започаткував би найкраще й найдоцільніше всесторонню орґанізацію у ветеринарійній опіці над тваринами в повіті. В досягненнях фахової праці такий вет. лікар міг би рахувати на підмогу уряду і комунальних установ: а як ветеринарний орґан підлягав би центральній управі у ветеринарній секції „С. Г.". Його завданням булаб широка ветеринарна практика, ведення ветеринарної приходні або й шпиталю для хорих тварин в осідку філії „С. Г.". В дальшому пляні булоб обовязком його уладження і ведення взірцевої кузні для школення ковалів-підкувачів (на основі розпорядку През. Річип. з 22. березня 1928. В. Д. З. ч. 36 поз. 334). Не місце тут на вичислювання й інших, не менше важних обовязків, як популяризація с.-господарської ветеринарії, праця в асекурації тварин, то-що.

Колиб нашим чинникам удалося негайно вхопити за керму в переведенні постулятів самоврядного зак. у „ветеринарній опіці над тваринами", то ми перенялиб на території всіх наших земель під Польщею *провід* в одній з важніших ділянок праці і піднеслиб сильно добробут нашого населення. „Сільський Господар" не занедбав заходів у вище наміченому. Але в цьому необхідна співпраця й інших народніх установ.

Маріян Стахурський.

Французький уряд проти резолюцій комісій парляменту.

Французька рада міністрів відбула довге засідання, на якому обговорено парляментарне положення. Рада рішила, що не може прийняти резолюцій комісії фінансової та для закордонних справ, які роблять застереження в справі ратифікації договорів про воєнні довги Франції супроти Англії та Америки. Рішено, що уряд виступить перед пленумом парляменту в справі договор'в про воєнні довги. Одначе з політичних зглядів цю дебату відложено на 11. або 16. липня.

З нагоди ювилею д-ра Леона Райха.

Провідник галицьких сіоністів, а вірніше: провідник галицького жидівства, бо крім невеликої опозиції фактично велика більшість усього орґанізованого жидівського громадського й політичного табору в Галичині стоїть під його проводом або найбільшим впливом, — д-р Леон Райх святкує ювилей 50-ти літ свого життя і разом з тим 10-ти ліття головування в Екзекутиві Сіоністичної Орґанізації Східньої Галичини. З того приводу „Хвіля", якої він є духовим батьком і одним із співласників, присвятила йому цілі статті, у котрих захопленими словами славляться заслуги д-ра Л. Райха для галицького жидівства. Жиди у Східній Галичині є занадто поважним чинником краєвого життя (однаково як поважне значіння жидів у світовому маштабі та в державному житті Польщі), щоби ми могли легковажити собі все те, що діється на жидівській вулиці й мовчки біля усього того проходити. Тому й при нинішній нагоді ювилею д-ра Леона Райха не є зайвою річю сказати кілька слів.

Трудно нам оцінювати заслуги ювилята для широкої сіоністичної ідеї та для орґанізації жидівського руху. Оцінка тих заслуг належить виключно до компетенції його земляків і було би дуже негарно, коли би хтонебудь посторонній мішався до їхніх внутрішніх справ. Але д-р Леон Райх є теж від 10-ти літ керманичем практичної політики східно-галицьких жидів у Польщі, — а це вже не є їх внутрішньою справою, бо торкається безпосередньо — нас. Нас українців, які у Східній Галичині є суцільною, територіяльною, національною більшістю, серед котрої є розсіяна атериторіяльна жидівська національна меншість, звязана з українською більшістю передовсім — господарськими інтересами. І ось саме тією політичною діяльністю д-ра Леона Райха ми, українці, на жаль, ніяк не можемо захоплюватися. Навпаки: мусимо при цій нагоді висловити ще раз свої найбільші сумніви й застереження щодо доцільности й вартости тієї політики д-ра Л. Райха.

Признаємо, що східньо-галицькі жиди, найшовшися після упадку З. У. Н. Р. у державних межах Польщі й віч-у-віч з відомою національною політикою польської влади, найшлися між Сціллом і Харибдою: з одного боку українське село, клієнт жидівського посередника при збуті хліборобських продуктів і клієнт жидівського дрібного купця при купні промислових виробів; з другого боку — польський міщанин і польська державна адміністрація. Огляди на цей останній чинник саме й вплинули на д-ра Леона Райха повести відповідно східньо-галицьку жидівську політику. Базою цієї політики є слідуюча калькуляція: іти найдальше на руку урядові в усіх питаннях внутрішнього й закордонного характеру, в надії, що в заміну можна буде від уряду дістати такі господарські — податкові і кредитові — привілеї, які дозволять не рахуватися з ремствуванням українців. Ця політика (бо це вже не лише політична тактика, але основна політика) найшла свій яскравий вислів у славетній угоді з урядом братів Ґрабських, широко на міжнародньому ґрунті використана майстром у таких справах — міністром закордонних справ ґр. Скшинським. Наслідки тої політики відомі: заведені надії на дощ благодатей і „каценямер". Але д-р Леон Райх навіть і після науки не спроневірився свойому „кредо". І тому, коли прийшли вибори до 2-го сойму, він відмовився вступити до бльоку непольських народів, воліючи навіть розлам у таборі сіоністів у Польщі, ніж наражатися на гнів богів. Наслідок був такий, що кандидати сіоністичної 17-ки були урядовою „одинкою" найзавзятіше поборювані (про це міг би особливо богато оповісти найближчий політичний приятель д-ра Л. Райха, посол Розмарін). А всеж, увійшовши до варшавського сойму, д-р Леон Райх як стій протиставився лідерові „конґресівських" сіоністів — Ґрінбаумові. І по нинішній день в жидівському Колі, формально одному, фактично панує розлам: нібито на ґрунті політичної тактики, на ділі — на ґрунті різниці цілого світогляду, цілої ментальности й психіки тих двох провідників жидівського народу в Польщі. Ця різниця полягає у поглядах на 1) повне упосалежнення національного жидівського, — політичного, культурного й господарського, — життя від напрямних національної політики влади, настільки, щоби витворивши дужу власну силу могти примусити владу з цією силою рахуватися і йти назустріч її слушним вимогам і 2) надзвичайно дбайливим плеканням рідної мови й культури та надзвичайно рішучим політичним становищем — не давати ані штучної чужонаціональної політури містам, ані тим паче не ставати знаряддям денаціоналізації в руках пануючої в державі нац. більшости — проти якоїнебудь національної меншости.

Очевидно, що було би нісенітницею вимагати від східньо-галицьких жидів тотожнього становища, що його мають українці. Занадто інша є і національна і суспільна структура обох народів, занадто інші національні аспірації. Але бо теж не можемо з тим погодитися, щоби лідер східньо-галицьких жидів, для заволоволення своїх амбіцій „малопольського" політика грати ролю польського державного діяча — забував, що доля східньо-галицьких жидів є в першу чергу залежна від добрих відносин із східньо-галицьким автохтонним населенням, яке є у великій більшості населенням — українським. Не погоджуємося теж із твердженням д-ра Ротфельда (у вчорашній „Хвілі"), що коли ми (себто жиди — пр. Ред.) з небезпечного періоду, повного переворотів і випадків, вийшли оборонною рукою, і коли нині корабель жидівської національної політики пливе гордо і з піднесеним прапором на повних водах державного життя (?! — Ред.), то це у великій мірі заслуга досвідної, обережної і мудрої політики й проводу нашого нинішнього голови". Правда, д-р Леон Райх старається „лявірувати", але в цьому лявіруванні не бачимо тої зручности й того великого політичного розуму, який бачить автор цитованих похвал. Одним з найважніших засобів тієї тактики супроти пануючих, є якась специфічна улесливість д-ра Леона Райха, яка кладе печатку на всі його парляментарні виступи, на всю його політичну діяльність. Стара правда, що це кепський шлях до вироблення собі морального авторитету у чужих. Сміємо твердити, що д-р Л. Райх великого того морального авторитету по польській стороні не має. Цікава річ, що має його там у богато більшій мірі — зненавиджений Ґрінбаум: бо в його діяльности ідейні премісі стоять вище, ніж матеріяльна калькуляція, його цінує особиста громадська мужність і він — не такий легковірний. Останні львівські випадки доказали ще одну слабу сторінку легковірної „угодовости" політики д-ра Л. Райха: що не лише жидівсько-українських, але й жидівсько-польських взаємин не завжди й не в усьому в силі нормувати Варшава, що польське громадянство у Східній Галичині є у великій більшости громадянством ендецьким, до жидівського населення *„а пріорі"* ворожо настроєним, і що тому насторожування проти себе ворожо ще й населення українського, у котрого раніше жадного антисемітизму не було, це політика досить сумнівної вартости.

Річ ясна, що д-р Леон Райх свою політику спирає на оцінці сили української та польської сторони. Легковаження, з яким відноситься до українства, походить із пересвідчення про політичну слабість та економічну бідність українства. Ясно теж, що ніякі аргументи — так мовити — моральної натури, політики д-ра Райха ні трішки не змінять. Зате напевно її змінить витворення поважної української сили. І нам здається, що в своїх поглядах на значіння українського народу, як реально політичного чинника, д-р Леон Райх є щонайменше дуже — короткозорий...

Хай не буде в образу тих кілька уваг, сказаних може справді не „а пропо", посеред самих пеанів, які розлягаються довкола д-ра Леона Райха у дні його ювилею. Не ми винуваті, що до того хору приєднатися не можемо.

Державний бюджет Злучених Держав.

Державний секретар фінансів Злучених Держав Мельон повідомив, що бюджетовий рік дав надвишки доходів 185 міліонів долярів. Державний довг зменшився на 673 міліони і виносить тепер 17 міліярдів. Таким чином Злучені Держави протягом 20 літ зможуть зліквідувати весь свій державний довг. Тоді, на думку американської преси, прийде час говорити про зменшення европейських довгів. Дуже можливо, що надвишка доходів спонукає уряд Злучених Держав зменшити податки.

З листів до Редакції.

Ще про „Фонд" воєнних вдів і сиріт".

В 148 ч. „Діла" з 6. липня ц. р. помістив проф. д-р К. Студинський заяву, що я і д-р Ісидор Голубович позичали 200 долярів з „Фонду українських воєнних вдів і сиріт", тай ще заявив, що „при дрібці доброї волі міг він (себто підписаний) сплатити свої зобовязання без наражування сиріт і вдовиць на тяжку кривду". — Отже заявляю, що я ніколи ніяких грошей у „Фонді українських воєнних вдів і сиріт" не позичав, тільки на просьбу д-ра Ісидора Голубовича підняв я для нього зі згаданого „фонду", з рук тодішнього скарбника, уділену д-ру Голубовичеві позичку.

У Львові, дня 8. липня 1929.

Степан Турин.

Відворот еспанського фашизму?

Нова еспанська конституція.

Еспанському Національному Зібранню предложили урядовий проект конституції, що складається із 104 статтей. Головні принципи конституції такі: Еспанія, це нація зорганізована в політичну одноцілу державу, а її устроєм є конституційна монархія. Одно і те саме законодавство обовязуватиме весь нарід. Урядовою мовою є мова кастилійська, апост. римо-католицька релігія є державною релігією. Нікому в Еспанії не робитимуть труднощів із причини релігійних переконань, ані з причини виконування свого віроісповідання, одначе прилюдні релігійні манифестації дозволені лише для державної релігії. Як особисте право, що прислугує кожному еспанцеві, признається право незайманости. Чужинці в Еспанії рівноуправнені з еспанцями під оглядом охорони їх осіб і майна та наскільки йде мова про користування з конституційних гарантій цивільного характеру і цивільних прав.

Далі проект каже про незайманість помешкань і переписки та що карні закони не можуть ділати назад. Ніякого еспанця не вільно видати іншій країні, ані не можна його приневолити кинути свою батьківщину або змінити місце замешкання, вкінці не може бути заборонений доступ на національну територію Еспанії. З другого боку він має право свобідно еміґрувати згідно із законами. Право приватної власности гарантується. Всі еспанці допущені до публичних урядів і мають свободу при заключуванні добровільних умов.

Признається вповні право свобідно висловлювати думки устно та на письмі, без якоїнебудь превенційної цензури, а також право свободи зборів, товариств і справування публичних справ. Особисті права можна припинити й обмежити лише часово і то згідно з відповідними законами.

Монархія в Еспанії дідична. Для помочі монархові при виконуванні його королівських прерогатив функціонує при ньому коронна рада, в якої склад увіходять королівські сини, архієп. Толеда, нач. команданти армії та маринарки, президенти найвищих трибуналів справедливости та фінансів, президенти найв. трибуналів армії та маринарки, ґенеральний прокуратор найв. трибуналу справедливости та декан постійної ради грандів. Щодо решти членів згаданої коронної ради, то одну третю вибиратимуть загальним і безпосереднім голосуванням, а дві треті вибиратимуть спеціяльні професійні та клясові колеґії. Мандати коронної ради триватимуть 10 літ.

Парлямент складається з одної законодатної палати, утвореної з послів, вибраних голосуванням. Послом може бути кожний повнолітній еспанець і еспанка. Половина членів парляменту вибирана загальним і безпосереднім голосуванням по провінціям. Тридцять послів буде досмертно іменованих королем, а решту вибиратимуть спеціяльні професійні та клясові колеґії. Парлямент має збиратися принайменше чотири рази до року.

Із повище зреферованого нового проекту еспанської конституції бачимо, що означає він поважний відворот дотеперішньої фашистівсько-диктаторської системи влади ґен. Прімо де Рівери. Всеж, при уважливішому розгляді цього проекту видно, що за зверхньою ліберальною політурою криється чимало реакційних крючків. Підкреслення у новій конституції, і то на першому місці, національної уніфікації еспанської держави, є новим актом проти катальонців. Відомо, що в справах національних меншин Еспанія стоїть на найбільш ретроградному становищі.

З орґанізаційного руху.

ПОВІТОВЕ НАРОДНЄ ВІЧЕ В ГАЛИЧІ.

Невідрадні відносини в Галичі, спантеличення частини тамошніх громадян русофільськими недобитками, брак відповідно поставленої політичної орґанізації в галицькому окрузі, це все утруднювало скликання українського віча в Галичі. Треба було відповідно підготовити села, поробити районові віча по селах, а щойно тоді можна було скликати віче в Галичі. Поміч села була конечна, щоби віче удалося, бо не без підстави деякі, русофільством на бездоріжжя зведені одиниці, заявили, що українське віче в самому Галичі „не сміє" відбутися. Галич уважали за нездобуту твердиню заскорузлого москвофільства.

Після відповідної підготовки скликано повітове народнє віче на день 30-го червня ц. р. На великій площі біля Союза Кооператив зійшлось около 2.000 громадян з міста і довколичних сіл. Були села Бовшів, Блюдники, Залуква, Дубівці, Семиківці, Межигірці, Тустань, Четверки, Підгороддя, Крилос, Пукасівці а також міщани з Галича. Були і „рускі", що прийшли на віче з окремою метою, було також чимало селян-членів радикальної партії.

На віче прибули посли: О. Ганушевський, Кузик і Паліїв. Іменем Повітового Народнього Комітету отворив це перше українське віче в Галичі в повоєнних часах п. Ів. Корчинський. На його внесення зібрані одноголосно вибрали президентом віча посла Паліїва. Звіт з праці Української Парлям. Репрезентації у варшавському соймі дав о. Ганушевський. З черги реферував посол Кузик господарські справи. В ясних виводах представив зібраним теперішнє тяжке господарське положення в Польщі, а з окрема нашого українського селянства. Посол Паліїв виголосив політичний реферат. Головну причину нинішнього нашого положення бачить посол Паліїв у самих українцях.

В дискусії забирали голос: М. Маслян з Семиковець, Василь Павук з Бовшева, Олекса Городецький з Межигорець, Микола Скрентович з Залукви, Михайло Цівка з Галича, Ляхоцький з Залукви та Микола Городецький з Галича.

В резолюціях висловили зібрані одноголосно довіря Українському Національно-Демократичному Обєднанню та його послам, а також візвали всіх українських послів до обєднання з Укр. Парл. Репрезентацією в одному клюбі.

Це віче наглядно виказало, що український рух в галицькому окрузі живе, та що йому треба тільки надати певну форму. За удатне виведення віча в Галичі слід висказати признання д-рові Осипові Меркунові як голові і Іванові Корчинському як повітовому орґанізаторові. Це віче є наглядним доказом побіди в Галичі здорового українського руху над русофільським назадництвом.

ПОСОЛЬСЬКІ ВІЧА.

Дня 13-го червня ц. р. скликано справоздавче віче в селі *Куровичах перемишлянського повіту*. На вічу було присутніх около 2.000 людей з Курович і сусідніх сіл. На віче прибули сенатор д-р К. Троян і посол С. Кузик. Головував на вічу д-р В. Левицький, адвокат з Глинян. Підчас годинної промови посла С. Кузика староста Колодій розвязав віче і почав розганяти присутніх. Посли оголосили довірочну нараду в читальні, але й її перешкоджено.

Дня 22-го червня відбулося справоздавче віче в містечку *Берездівцях*, жидачівського повіту, на якому було присутніх около 600 місцевих громадян. Промовляли сенатор Троян і посол Кузик. При цій нагоді варто зазначити, що мало свідоме до недавна містечко своїми силами побудувало читальню „Просвіти", до якої горнуться так молодь як і старші.

Дня 23-го червня ц. р. відбулося справоздавче віче в *Жабю, скликане* косівською повітовою орґанізацією УНДО. На вічу явилося около 1.000 людей. Промовляли посли Паліїв і Кузик. Дня 24-го червня ц. р. відбулося справоздавче віче в селі *Пістині* косівського повіту, на якім промовляв посол Кузик. Того самого дня відбулося справоздавче віче в селі *Рожнів* косівського повіту, на якім при участи около 1.000 людей промовляв посол Паліїв.

Дня 9-го червня ц. р. відбулося справоздавче віче в селі *Лучинцях* рогатинського повіту. Звіт з діяльности Української Парляментарної Репрезентації зложив посол Степан Кузик.

Дня 23. червня ц. р. у **Підгородцях, на Скілещині,** посли Максимович і Великанович складали посольські звіти перед селянами з чотирьох сусідніх громад. Вечером відбувся святочний концерт в честь Івана Франка, на якому виголосив промову посол Великанович. До громадської зрілости тої громади причиняється тепер чимало і місцевий селянин Ст. Шур, який по повороті з Чехословаччини, творить нові досвідні поля і впроваджує найновіші господарські методи. В **Крушельниці і Корчині** відбули оба названі посли віча в дні 24. червня ц. р. У всіх трьох громадах селянство ухвалювало довіря Українській Парляментарній Репрезентації, а крім цього ухвалювало резолюції в справах суспільно-господарських і в справах викладової мови у наших школах.

Кровавий страйк.

В Ню Орлеані прийшло з приводу страйку трамваєвиків до справжньої битви між страйкарями і тими, що не приступили до страйку. Було кількасот убитих, а ще більше ранених.

Трамваєвики мали теж сутичку з поліцією. Підложили огонь, щоби вчинити пожежу. Поліція розігнала демонстрантів. Гадають, що губернатор проголосить стан облоги. Трамваї курсують під охороною поліції з машиновими крісами.

Оптимізм Мекдональда.

Прем. Мекдональд сказав у промові в Дорремі, що уряд не хоче всієї своєї програми предлядати парляментові за одну сесію, бо вірить, що перебуде ще пять інших сесій, а може й дальших пять.

НОВИНКИ

— **Вакаційний сезон.** Вакаційний сезон у повному розгарі. З кожним днем пустіють вулиці більших міст, а переповнені поїзди вивозять міських мешканців із задушливих міст на лоно природи, на села і в гори. Заповнюються купелеві місцевости й літниша і там починає все живіще бити живчик безжурного життя. Покидає міста й українська публика, подаючись на вакаційний відпочинок. Заповнюються нею села і містечка, гори і доли, сільські хати і літнискові віллі. Також наш одинокий вакаційний осередок — живець Черче заповнюється добірною українською публикою. В останніх днях приїхали на довший побут і лікування до Черча, між іншими, наш відомий діяч д-р Т. Окуневський з Городенки, Наталія Джеджора зі Львова, о. Роман Фіцалович зі Швейкова, Ева Фльорчик, жінка пароха з Кушлівців, Мих. Косаревський з Варшави, Роман Карманський, скарб. урядовець з Лежайська з дружиною, Богд. Левинська, жінка пароха з Болехова, Оксана Миколаєвич, жінка гімн. учит. з Тернополя, Ольга Маковеєва, вдова по відомім письменнику з Бережан, Кароліна Рамер, жінка проф. зі Станиславова (полька), Анна Розвадовська, власн. ресторану з Рогатина, Ант. Сеньковська з Тернополя, Вас. Сигенович, купець з Болшівців, Стефанія Шумилівна, учит. зі Стронятина, Ростислава Смик, жінка пароха з Жовчева, Осип Хома, гімн. учит. з Тернополя, о. Йосиф Логинський зі Струтина Нижного, Мик. Лепкий, гімн. учит. зі Станиславова, о. Вас. Козловський зі Збаража, Ольга Громницька, жінка пароха з Тернополя, Леонія Лукасевич, жінка учит. з Братишева, Надія Громницька, жінка книгаря зі Львова, Петро Постолюк, дир. „Червоної Калини" зі Львова, Вас. Левицький-Софронів, письменник зі Львова та інші.

— **Новий український ресторан у Львові.** В пятницю 5. ц. м. посвятив о. кан. Д. Лопатинський ресторан і кімнати до снідань п. Вовка під назвою „Говерля" при вул. Руській ч. 16. (напроти книгарні „Рідної Школи"). Новий український ресторан у Львові положений в дуже догідному місці, на перехресті тих вулиць, де зосереджується ціле життя українського Львова. Льокаль, що складається з трьох кімнат, дуже привітний і чистий, кухня, ведена дружиною п. Вовка, знаменитою господинею, смашна і поживна, ціни умірковані. Не сумніваємося, що українське громадянство, як львівське, так і приїзше, ходитиме відтепер тільки до „Говерлі" і піддержуватиме солідарно свою людину, що по важких зусиллях і з немалим накладом коштів відкрила у Львові український ресторан. Власник ресторану п. Вовк заслуговує на цю підтримку тим більше, що це відомий український громадянин (довгі роки мав молочарню при вул. Миколая).

— **Епільог справи б. У. С. С-ів.** У середу 10-го липня почнеться перед окружним судом в Бережанах розправа проти бувших УСС-ів (Петра Сагайдачного і й тов.), обвинувачених за проступок з § 285 (тайні товариства). На лаві обвинувачених засяде 32-ох УСС-ів. Сімох з них були арештовані ще в листопаді м. р. під замітом злочину з §§ 58 і 59 к. з. і в тому напрямі велося проти усіх 32-ох слідство. Та апел. суд. змінив кваліфікацію чину на § 285 і їх випущено на волю в лютому ц. р. Докладний хід та вислід розправи подамо в окремій кореспонденції.

— **Залізничі книжки зажалень.** „Монітор Польскі" з 6. липня оголошує розпорядок міністра комунікації з 15. червня 1929 р. у справі книжок зажалень на залізничих стаціях. До тих книжок подорожні, які користуються комунікацією та залізничими уладженнями, мають вписувати зажалення, а саме спостережені подорожними на залізницях непорядки, поведення та поступовання залізничого персоналу з публикою і т. д. Кожний, хто вписує зажалення, має подати своє імя, назвище, місце замешкання, звання, службове та суспільне становище і назвища свідків. Зажалення мають полагоджувати залізничі дирекції і то в такім речинці, щоб жадаючий міг дізнатися про постанову залізничої дирекції ще заки мине 30 днів від дати вписання зажалення.

— **Любачівську „фабрикантку ангеликів"** Анну Бедронь засудив трибунал окружного карного суду у Львові на 5 місяців тюрми за те, що вона „бабськими способами", уживаючи заржавілого дроту, вігнала плід Катерині Дубик. Перед трибуналом боронилася обвинувачена тим, що вона ніяких прирядів не уживала, але знає дві молитви до Божої Матери, а саме до Ченстоховської та Почаївської, які на ріжні хороби помагають... Навіть як заслабла корова п. судді в Любачеві, то її теж покликано, бо лечення і ліки ветеринара не помогло корові, лише її молитва. Катерину Дубик засуджено на 3 місяці тюрми. Обом частину кари подаровано на основі амнестії, а частину завішено на 5 років.

— **Любовна трагедія під Львовом.** До Львова привезено парубка з Сухович, пов. Львів, Федя Цимбалістого, що з заздрости постріляв свою наречену Марію Мишишин. Рана на щастя не тяжка. Цимбалістого замкнено у слідчій вязниці.

— **За вбивство дитини.** В Глинній Наварії арештовано Каролину Стахів, 21-літню селянську дівчину, за вбивство нешлюбної дитини. Убийниця оправдується стидом і страхом перед батьками, які булиб вигнали її з дому. Її замкнено теж у вязниці.

— **Бандитизм на Знесінні.** На Юлію Старицьку і її знайомого напало на Старім Знесінні пятьох озброєних людей. Товариш Старицької під загрозою зброї віддав напасникам портфель із 20 зол. і документами. Вони гроші забрали, а портфель із документами кинули під ноги. Коли Старицька хотіла втікати, напасники стріляли за нею. Одна куля перейшла їй через хребетну кість. Старицьку відвезено до шпиталю.

— **Польська письменниця засуджена на місяць арешту.** Окружний суд у Варшаві засудив польську письменницю Ржепецьку на кару одного місяця безоглядного арешту й оголошення присуду в двох часописах на рахунок засудженої — за знеславлення танцюристок „Морського Ока" сестер Галям. Ржепецька в одній із своїх повістей виступила проти сестер Галям, приписуючи їм такі історії, що ображують жіночу честь. Сестри добачили в цьому знеславлення та подали Ржепецьку перед суд. Літературні критики, покликані як знавці, а саме Зуз. Рапська та дир. Льорентович, зізнали дуже некорисно для Ржепецької.

— **Відрізані від світа поселенці.** Більшовицький криголім відплив із Владивостоку на Північний Океан, щоб добитися до Врангелевого острова та рятувати поселені там більшовицьким урядом ескімоські сімї. Острів цей давніше не був замешканий і не має умовин для людського істнування. Від двох літ не було ніяких вістей від тамошніх поселенців.

— **Чухновський летить на півн. бігун.** Летун Чухновський, який брав участь у пошукуванні за учасниками виправи Нобіле та віднайшов Мальгренів гурток, задумує летіти на північний бігун у супроводі криголому „Красін". „Красін" відплине 9. липня з Ленінграду до Тромзе. Чухновський хоче летіти з Ленінграду до Нової Землі, а звідтам зачати подорож на північний бігун. Керманичем виправи є проф. Епенів.

— **„Вільгельм Тель" убив сина.** В шлеськім містечку Ротенбах пописувався в цирку артист так, що як Вільгельм Тель зістрілював яблоко з голови рідного сина. На днях робив він те саме, при чому куля поцілила сина в саме чоло, перелетіла через череп і влучила ще й одну жінку, яка стояла побіч, а дальше з розгону зранила ще одну жінку в плечі. Нещасного стрільця арештували, а цирк замкнули.

— **Катастрофи.** В Котроне (півд. Італія) завалося руштування вел. бетонової галі варстатів і засипало 25 робітників. Їх видобули вже неживих. — У залізничій катастрофі біля стації Караул в астраханських степах згинуло 49 людей. — Підчас національного свята незалежности Зл. Держав згинуло в Ню Йорку 159 людей, з того 78 наслідком попарень при паленні штучних огнів, а 81 у самоходових катастрофах. — У копальні „Гільдебранд" біля Катовиць звали вугілля засипали в глибині 700 метрів працюючих там робітників: Щопа Теофіля, Петера Павла, Демчика (всі жонаті) та Моравеця А. Сумніваються, чи вдасться їх видобути живими. — В Будапешті підчас вправ занявся на висоті 600 метрів шкільний літак наслідком вибуху мотору. Летун і механік згинули, літак зовсім знищений.

— **Посвячення угольного каменя під будову Читальні Просвіта" в Луковій Горі (Тустановичі) дня 7. VII. ц. р. не відбулося з приводу непогоди і посвячення це відбудеться дня 14. VII. ц. р. з тою самою програмою. — Комітет.** 75 1—1

— **Надзвичайні Загальні Збори Т-ва „Сільський Господар",** згідно з попереднім оголошенням, відбудуться у Львові, дня 11. липня 1929, о год. 10-ій рано, в салі Бесіди, при вул. Рутовського 22. — Відпоручники Філій і Кружків „Сільського Господаря" візьмуть обовязково участь. — **Рада.** 68 1—1

— **Фонд українських воєнних вдів і сиріт.** У вівторок 9-го ц. м. в 5-ій год. попол. відбудеться в помешканні „Доставй", вул. Домініканська 11., нарада Фонду українських воєнних вдів і сиріт. 61 1-2

—o—

Гостина Мекдональда в Білім Домі.

Льондонські часописи повідомляють, що англійсько-американські наради в справі гостини Мекдональда в Вашінгтоні поступили значно вперед. Постановили, що конференція буде присвячена справам розброєння на морі та створення спец. арбітражної інституції, яка злагіднювала би евентуальні англійсько-американські конфлікти.

Загинув літак „Шікаго Трібюн".

Літак „Шікаго Трібюн", який вилетів із Шікаго для лету до Берліна, загинув по дорозі. Досі не найшли його.

—o—

Невдалий держ. замах у Румунії.

Букарештенська поліція викрила змову проти уряду Маніва. Змовники хотіли арештувати членів уряду та проголосити військову диктатуру. Арештували богато офіцерів у Букарешті та на провінції. Букарештенська залога в поготіві. Слідство виявило, що змовники мали заволодіти зброєю військового арсеналу. Між арештованими є ген. Вростеану і полк. Стука та Сойка.

—o—

Конкордат Югославії з Ватиканом.

Білгородське „Време" потверджує вістку, що небаром зачнуться переговори в справі конкордату між Ватиканом і Югославією. Часопис твердить, що Югославія заінтересована в цьому, щоби взаємини з Ватиканом якнайскорше управильнити.

—o—

Вибух складу муніції.

Великий склад амуніції між Опічіною і Пресеко (біля Триесту), в якім було 27 тис. гарм. стрілен, вилетів у повітря. З вибуху повстала велика пожежа, яку з трудом угасили.

—o—

Смертний присуд на церк. подвірі.

З Минська повідомляють, що більшовицький суд засудив на кару смерти 7 селян із села Журавиць, обвинувачених у підпалі урядового рільного господарства, протибільшовицькій агітації та в відмові заплатити податок. Присуд виконали на подвірі католицької церкви в Минську.

—o—

Комуністи перед судом.

Перед трибуналом карного суду у Львові зачалася розправа проти вязнів-комуністів, обвинувачених у публ. насильстві, а саме за спротив вязн. владі при ескортуванні. Один із обвинувачених признався, що вязні хотіли викликати бунт у вязниці. Покликано 31 свідків. Розправа потреває 3 дни. Боронять д-р Глушкевич і Гайльперн. Обвинувачені не признаються до вини.

—o—

Всячина.

Про сибірський метеор.

Недавно тому принесло було „Діло" згадку про метеори, а між ними і про т. зв. сибірський. В журналі „Atlantis" за червень 1929, видаванім в Берліні, Відні й Цюриху, находимо статтю М. Харода про висліди експедиції Л. А. Кулика, члена ленінградської Академії, піднятих з незвичайною енергією для наукових розслідів. Як дуже запалився той учений виконати свій намір: видобути частини того найбільшого дотепер знаного метеору, свідчить факт, що він лишився сам один на зиму недалеко місця опаду метеору, щоб робити студії і дожидати прибуття підмоги нових настудії і дожидати прибуття підмоги нових наукових сил. Члени попередньої експедиції всі похорувались на шкорбут і мусіли вертати.

Висліди його зусиль дотепер майже ніякі, бо багна в тундрі унеможливляли досі всякі спроби видобути кусники метеору, який, судячи по дуже численних кратерах в тундрах, мусів розпастись на багато частин.

Одно, до чого Кулик більш-менш з певністю дійшов, це віра в теорію, що той метеор — частина планети Понсого, яка 30. червня 1908 р. перелітала близько нашої землі, так, що перетяла дорогу землі. В другій половині червня 1908 р. метеорольоги й астрономи запримітили були незвичайну появу „білих ночей" і „світляних вечорів" у західній Европі і в Росії аж по Чорне Море, які по двох тижнях скінчились саме 30. червня 1908.

Саме того дня подорожні, що їхали транссибірською залізницею в околиці Канська, запримітили около 6. години рано незвичайне видовище: на північному сході появилась ясна сяюча куля, яка в міру наближування до землі все більшала, стала як сонце велика, і спадаючи в зигзаках десь далеко за лісами, вдарила об землю з великим лоскотом мов молот об ковало. В тім самім часі кількасот верстов дальше тунґузи над рікою Катанка-Подкамення Тунґуська побачили з неба спадаючий огонь і зі страху попадали на землю, просячи добрих духів, щоб їх стерегли від гніву бога грому, Окди.

Був це саме той метеор, що його розслідити завзявся Кулик. На цей рік він має приречену велику поміч, а навіть літак до розпорядимости.

Д.

Делеґац'я Данціґу до СРСР.

До СРСР. виїхала делеґація данціґського сенату з през. Замом, щоби зложити офіц. візиту та нав'язати госп. взаємини із СРСР.

Зі спортового життя.

Україна—Лехія 1:1 (0:0).

До повищих змагань виступила Україна в складі: Цимбала (воротар), Скрегота, Грещук (оборона), Борсук, Рак, Воробець (поміч), Жук, Кобзяр, Лисик, Петрів, Сич (напад). Як видно, склад звичайний, крім воротаря, місце чкого мусів заняти резервовий грач Цимбала, тому, що ані Ревера ані Бутель не звилися на грищу в приписаному часі. За таке каригідне легковаження своїх обовязків згаданими грачами, що виявили повний занепад не тільки ідейности, але й примітивного розуміння спортової ідеї, мусить їх стрінути досадна кара, бо це могло довести дружину до високоцифрової програної.

На щастя, Цимбала списався на воротах цілком добре й оборонив дуже ефектовно два грізні стріли, одначе його щастям треба вважати те, що більше не було що боронити, бо Лехія майже не доходила до воріт України. З інших грачів Грещук і Скрегота на обороні були цілком добрі; в помочі Борсук грав дуже амбітно, Рак відповів своєму завданню, хоч в другій половині видно було по ньому втому, Воробець, хоч після неповного вилічення звихненої руки ще не цілком добре почувався, своєю тактичною доброюгрою заслужив на признання. В нападі приходиться говорити лише про чотирьох, бо Кобзяря суддя цілком неслушно виключив з грища на спілку з грачем Лехії Серватюком. З чвірки нападу вибивався на перше місце Петрів, котрий працював за двох, одначе має ще цю хибу, що не віддає моментального стрілу до воріт, Лисик — це дивний грач; раз стартує до мяча з подивугідною скорістю, другий раз плентається позаду і нема його у властивому часі на властивому місці. Все таки він стріляв дуже багато й дав незвичайно ефектовного ґоля. Найслабше представляється Крила, при чому Жук все таки був ліпший від Сича, який дуже слабо рухався і не віддав ні одного доброго стрілу до воріт Лехії.

На загал гра стояла на не дуже високому рівні: так і видно було, що тут розходиться лише про пункти. Вислід 1:1 цілком не відповідає ходові гри, бо Україна при більшій дозі щастя могла й повинна була вийти з цих змагань з такою побідою, як минулого тижня з стрийською Погонею. Публики понад тисячу.

Жертви на оселю робітників пера.

ВИКАЗ Ч. 26.

На заклик „Т-ва письменників і журналістів ім. Ів. Франка" зложили дальше на оселю українських робітників пера в Ямнім: 433) Климентина Авдикович-Глинська у Львові — 250 зол. (замісць повідомлень про вінчання своєї доньки Стефанії з Ферд. Жерассі в Парижі), 434) д-р Володимир Кульчицький, Львів — 5 зол., 435) дир. Микола Мороз, Львів (вдруге) — 5 зол., 436) Юлія Федевич, Чернева — 5 зол., 437) дир. Ісидор Громницький, Львів (вдруге) — 10 зол., 438) Володимир Свистун, Миколів (Го. Шлезьк) — 5 зол., 439) о. Олександер Зубрицький, Перемишль — 5 зол., 440) Яків Насс, Львів (з перенятого гонорару від д-ра Б.) — 25 зол., 441) Ів. Рихло, Ужгород — 3 ам. дол.

Крім того спростовуємо, що д-р Лавр. Павловський зі Старого Самбора прислав на оселю 10 зол. (а не 5 зол., як помилково оголошено в ч. 141).

Жертви проситься пересилати і складати в Земельнім Банку, Львів, Словацького 14, або в Адміністрації „Діла", Львів, Ринок 10, II. пов.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Вівторок, 9-го липня, год. 8·15 веч. виступ театру „Qui pro quo": „Чи Анна — панна?"

Середа, 10-го липня год. 8·15 веч. виступ театру „Qui pro quo": „Чи Анна — панна?"

Четвер, 11-го липня год. 8·15 веч. виступ театру „Qui pro quo": „Чи Анна — панна?"

Малий Театр:

Вівторок, 9-го липня, год. 7·30 веч „Ловець тіней". Виступ А. Венгерка і Любенської.

Середа, 10-го липня, год. 7·30 веч. „Ловець тіней". Виступ А. Венгерка і Любенської.

Четвер, 11-го липня ц. р. год. 7·30 веч. „Ловець тіней". Виступ А. Венгерка і Любенської.

Кіна.

„Аполльо": Грета Ґарбо у фільмі: „Лін пар кохання" (Гөста Берлінг).

Кольосей: Дольорес (Д. Костельо) і Пачкарі (Дуґл. Фейрбенкс).

„Лев": „Амор на лещетах" (Гарі Лідтке). Нєдискретна жінка.

„Люна": „Та, що продалася".

Марусенька: Яннінґс у фільмі: Портієр готелю „Атлантік".

Оаза: Скитання кн. Трубецької.

Пан: У кігтях хижого супа (Рінтінтін).

„Палас": Її перший поцілуй.

Пасаж: Червоний пірат. Цирк Ренц.

„Утіха": Карузеля тортур.

„Химера": Дитина вулиці.

„Фатаморгана": Борвій.

Програма радіо.

Вівторок 9-го.

Берлін (418). 17·30—18·30 Легкий концерт капелі Аркаді Флято. 20·00 „Гокус-покус", 3 акти з прольогом.

Париж (1725). 13·30 Симфонічний концерт. 16·45 Концерт 19·35 Авдиція Пате. 21·00 Концерт.

Льондон (358). 19·45 Концерт радіоорхестри. 21·40 Концерт.

Відень (516,3). 19·05 Концерт квартету Розе. 21·30 Концерт робітн. клюбу мандоліністів.

Прага (341,7) 19·05 Орхестра 20·30 Концерт. 21·00 II сні. 21·30 Форт. сольо. 22·30 Музика до танцю.

Штутгарт (360). 22·00 Концерт 22·30 Популярний концерт з Фрибурга.

Франкфурт (390). 16·15—18·00 Концерт радіоорхестри. 22·15 Швайцарські пісні.

Гамбург (372) 20·00 Концерт солістів.

Мілано (501). 20·30 „Травіята", опера Верді.

Будапешт (550) 12·10 Дзвони з університетської церкви. 17·15 Концерт легкої музики.

Москва (1481). 15·30 Народня музика. 20·00 Нар. концерт. 22·55 Кремлівські куранти.

Харків (1304). 9·00 Робітничий концерт. 10·00 Популярний концерт. 19·30 Народній концерт.

Варшава (1411,7). 16·30 Програма для дітей. 18·0 Легка музика.

Познань (334,8). Трансмісія з Великого Театру; „Аїда".

Копенгага (281). 12·00 і 20·00 Ратушеві дзвони. 21·30 Нова оперетокова музика.

Середа 10-го.

Берлін (418). 20·30 Весела програма.

Париж (1725). 16·45 Концерт. 19·35 Авдиція Пате. 21·35 Арії з опери „Трубадур".

Льондон (358). 16·45 Органовий речітал. 19·45 Радіокабарет. 21·50 Концерт льондонської камеральної орхестри.

Відень (516,3). Концерт квартету Сільвінг. 21·05 Концерт віольончелїста проф. Буксбавма.

Прага (341,7). 19·05 Концерт Чеської Фільгармонії.

Штутгарт (360). 19·45. Веселі рецитації. 20·15 Популярний концерт.

Франкфурт (390) 20·15 Симфонічний концерт.

Мілано (501). 19·00 Джесбенд. 20·45 Концерт легкої музики.

Будапешт (550). 12·00 Дзвони університетської церкви. 17·45 Концерт радіорхестри. 19·45 Концерт міської орхестри.

Москва (1481). 20·00 Радіоконцерт. 22·55 Кремлівські куранти.

Харків (1304). Станція нечинна.

Варшава (1411,7). 18·00 Популярний концерт. 20·30 Концерт солістів.

Познань (334,8) 18·00 Пополудневий концерт.

Копенгага (281). 20·00 Данський вечір. 24·00 Ратушеві дзвони.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Новий Український Театр під дир П. Карабіневича.

Стрий:

10.VII. Чесна Сузанна.

На зимовий сезон театр остає стало в Тернополі, саля „Міщанського Братства".

Український Театр під Дир. Івана Когутяка:

Рівне:

Середа 10. VII. „Чесна Зузанна".

Четвер 11. VII. „Кума Марта". 69 1-1

ВП. Добродія, перед яким звірювався бл. п. Иосиф Гузар із свого маєткового стану, проситься в імени малолітних дітей зголоситися в Дирекції Друкарні „Діла" або в Опікунчім Суді на Судовій улиці. 1—1

Промоція Д-ра Ремишина Івана, з Угнова — відбулася дня 3. VII. п. р. на доктора медицини, який зностріфікував свій лікарський диплом, узисканий на університеті в Берні. 66 1—1

Ширші Сходини Секції Студентів при філії Т-ва „Просвіта" **в Бібрці** відбудуться в четвер 11. VII. п. р. в 9. годині в салі „Кредит. Т-ва". – За Управу І. Габрусевич. 72 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

БРИЛЯНТИ, також іншу біжутерію купує по високій ціні Домбровскі-Розважевскі, Львів (Готель Жоржа) Академічна 2. 1366 57—?

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ і СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ у цілім краю звісна фірма **Іван Зельтенрайх,** Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую бриляити, золото, срібло, плачу найвищі ціни. 3 170-?

ХТО з маючих в краю або в Америці, або інституцій банкових вложив би 5000 дол. амер., також більше, в угленкий промисл. Амортизація капіталу в протягу одного року. Зиск по експльоатації коло двох міліонів зол. Інтерес надається для нашої кооперації. Тільки поважні зголошення до адміністр. „Діла" під „Орґанізатор". 39 3-3

НОТАРІЯЛЬНИЙ концип. референт спадковий, табулярист глядить посади. Листи слати до Адм. Діла „Нотар". 3 5

УНЕВАЖНЮЮ згублену військову книжочку, виставлену через П. К. У. Львів-місто на назвисько Д-р Корнель Ващук. 2338 2—3

ЛЬОКАЛЬ КАВАРНЯНО-РЕСТАВРАЦІЙНИЙ зараз до винайму. Близші інформації в канцелярії „Народньої Гостинниці", Львів, Косцюшка 1. 73 1 3

ДО МАТУРИ приготовлюю екстерністів на осінний речинець. Зголошення під „Матура". 65 1—2

ІНТЕЛІҐЕНТНОЇ, бездітної, совісної, охадної і спокійної вдачі господині до заряду домашного господарства у самітного священика-вдівця потрібно негайно. Зголошення з заподанням вимог слати на адресу: о. Іван Донигевич, парох в Корничи ад Коломия — почта в місци. 52 2—2

УНЕВАЖНЯЮ згублену дня 1. VII. ц. р. військову книжку, видану ПКУ. Коломия, на імя Микола Трачук с. Дмитра, ур. 20. IX. 1896 р. в Камінках малих, пов. Коломия. 57 2—3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Спеціяліст недуг легкіих, серця і мишці

д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

432 **Пересвітлення Рентгеном** 5-2

Конкурс.

В гімназіях і учительських семинарах „Рідної Школи" є вільні посади для 3 україністів, 4 польоністів, 3 германістів, 5 класичних фільольоґів, 1 учителя педагогічних предметів (для семинарії) 1 для співу і гри на скрипці, 2 для рисунків, 3 учительок руханки 2 ручних робіт, 1 лікарки і 1 кваліфікованої учительки для школи вправ, евентуально і директора гімназії (на провінції). Подання вносити до кінця липня Львів, Ринок ч. 10/II. Нові кандидати мають до подання долучити крomi свідоцтва поручаюче письмо від якоїнебудь народньої установи. — **Головна Управа „Рідної Школи".** 74 1-3

Оголошення.

Громада Мшана коло Львова приступає до відбудови церкви. Роботи будуть віддані на підставі оферт, котрі належить вносити до громадського уряду в Мшані до дня 15. липня, год. 12. Отворення оферт відбудеться того самого дня о год. 11·30. До оферт належить долучити кавцію у висоті 5% оферованої квоти в формі книжки ощадности, або готівкою. Пляни оглядати можна в громадськім уряді в Мшані, в урядових годинах, де можна також одержати офертові прелімінарі в ціні по 3·— зол. за штуку. Громадська застерігає собі вільний вибір оферента, без огляду на висоту ціни. — 71 1— Начальник Громади.

Конкурс.

Гр. кат. Комітет парохіяльний в Чорткові оголошує отсим конкурс на виготовлення плянів і кошторису будови церкви місцевої, величавої, стилевої, обчисленої на 3. до 4000 осіб.

Потрібні ситуаційні пляни парцелі і условини подасть зголошуючим ся до конкурсу гр.-кат. Уряд парохіяльний в Чорткові.

Виконання проектів довільне, а речинець їх надіслання найдальше до 30 вересня 1929 р.

Проект буде розглянений комісією будови за прибранням знатоків.

Автор принятого і затвердженого через власти проекту одержить від Парохіяльного Комітету в Чорткові за виготовлення розроблення пляну за винагородженням 100 долярів.

Неприняті проекти будуть незвлочно повернені.

Комітет Парохіяльний в Чорткові.

67

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.